

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๖ / ๒๕๖๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 8146
รับที่(อีเมล) -
วันที่ 30 ก.ค. 2567 10.15

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

คค. 190. 2,
วันที่ 30 ก.ค. 67
เวลา 14. 3๘

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๕ สายทางยกระดับอุตราภิมุข ช่วงรังสิต - บางปะอิน ของกรมทางหลวง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๔๙๐๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๕ สายทางยกระดับอุตราภิมุข ช่วงรังสิต - บางปะอิน (โครงการฯ) ของกรมทางหลวง (ทล.) กระทรวงคมนาคม (คค.) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อเสนอโครงการฯ ของ คค. มีสาระสำคัญคงเดิมตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาฯ) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ในการนี้ สำนักงานฯ จึงขอยืนยันความเห็นของ สภาฯ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๕ สายทางยกระดับอุตราภิมุข ช่วงรังสิต - บางปะอิน ของ ทล. เป็นการก่อสร้างทางยกระดับบนถนนพหลโยธิน (ทล. ๑) เพื่อรองรับการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างทางยกระดับอุตราภิมุข (ช่วงดินแดง - อนุสรณ์สถาน - รังสิต) และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางปะอิน - นครราชสีมา (ทล. ๖) ซึ่งมีกำหนดเปิดให้บริการปี ๒๕๖๘ ทั้งนี้ จากข้อมูลผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการฯ แสดงให้เห็นว่า ถนนพหลโยธิน (ทล. ๑) ยังสามารถรองรับปริมาณการจราจรในพื้นที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ ยกเว้นช่วงถนนคลองหลวง - ถนนรังสิต - นครนายก ที่มีปริมาณจราจรติดขัดโดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วนเช้าและเย็น อันเนื่องมาจากปริมาณจราจรในระดับพื้นที่ (Local Traffic) ดังนั้นจึงเห็นควรให้ ทล. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของโครงข่าย (Network analysis) ในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ เห็นควรมอบหมายให้ ทล. ร่วมกับจังหวัดปทุมธานี ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงข่ายถนนรองในพื้นที่ และการลงทุนพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่อเชื่อมต่อการเดินทางกับระบบรถไฟฟ้าที่อยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะระบบรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงเพื่อเพิ่มทางเลือกในการเดินทางให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาจราจรติดขัดในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

๒. อย่างไรก็ดี คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ ทล. ดำเนินโครงการฯ ด้วยแล้ว ดังนั้นในกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ทล. มีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการฯ ตามที่ คค. เสนอ เห็นควรมอบหมายให้ ทล. พิจารณาดำเนินการดังนี้

๒.๑ ปรับอัตราผลตอบแทนของเอกชน อัตราดอกเบี้ย และค่าจ้างการดำเนินงาน (Availability Payment : ค่า AP) รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารโครงการ (ค่า O&M) ให้สอดคล้องกับผลการคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่ผ่านมาและแนวโน้มสภาพตลาดเงินตลาดทุนในอนาคต เพื่อลดภาระสนับสนุนทางการเงินของภาครัฐ รวมถึงการให้ความสำคัญกับการกำหนดระดับการให้บริการ (LOS) ที่เหมาะสมและเป็นไปตามหลักสากล เพื่อใช้ในการกำกับสัญญาร่วมลงทุนโครงการฯ ต่อไป

๒.๒ ทบทวนค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากเป็นผลการสำรวจตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ซึ่ง ทล. ได้ปรับราคาโดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินของกรมธนารักษ์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ขณะที่ปัจจุบันกรมธนารักษ์ได้ประกาศใช้บัญชีราคาประเมินที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ แล้ว โดยในกรณีที่ ทล. พิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องปรับเพิ่มกรอบค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ขอให้ ทล. เร่งดำเนินการก่อนลงนามผูกพันในสัญญาต่อไป

๒.๓ ปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงาน EIA อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในช่วงของการก่อสร้างเพื่อความปลอดภัย เนื่องจากโครงการฯ ก่อสร้างอยู่บนทางหลวงที่เปิดให้ประชาชนใช้บริการอยู่ในปัจจุบัน

๓. นอกจากนี้ สภาฯ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้ คค. พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ มอบหมายให้ ทล. เร่งรัดการก่อสร้างโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงข่ายเชื่อมโยงการเดินทางและการขนส่งสินค้า และก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจตามที่คาดการณ์ไว้ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการบริหารกระแสเงินสดของเงินทุนฯ เพื่อให้เงินทุนค่าธรรมเนียมผ่านทางมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและการพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองต่อไป ตลอดจนเพื่อให้การใช้จ่ายเงินของภาครัฐเกิดประโยชน์สูงสุด

๓.๒ มอบหมายให้ ทล. และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พิจารณาปรับปรุงรูปแบบและระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางให้เป็นรูปแบบไม่มีไม้กั้น (Multi-Lane Free Flow : M-Flow) บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษเส้นทางปัจจุบัน รวมถึงเส้นทางที่จะพัฒนาในระยะต่อไป ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้ใช้ทาง รวมถึงแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่านได้

๓.๓ มอบหมายให้ ทล. พิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องการพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง อาทิ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เพื่อลดข้อจำกัดของการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมผ่านทางสำหรับการพัฒนาทางหลวงสัมปทานในอนาคต รวมถึงช่วยลดภาระงบประมาณของภาครัฐในภาพรวม

๓.๔ มอบหมายให้ ทล. พิจารณาในขั้นการศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากโครงการร่วมลงทุนภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดของโครงการทางยกระดับอุตราภิมุข โดยให้ความสำคัญกับการพิจารณากำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมผ่านทางให้มีความเหมาะสมและมีอัตราค่าธรรมเนียมผ่านทางใกล้เคียงกันกับทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายทางอื่น ๆ ทั้งนี้ กรณีปรับอัตราค่าธรรมเนียมผ่านทางดังกล่าวแล้ว คาดว่าจะช่วยให้มีปริมาณการใช้ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเพิ่มมากขึ้น และจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ

๓.๕ มอบหมายให้ ทล. ถอดบทเรียนปัญหาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ในช่วงที่ผ่านมา อาทิ ความล่าช้าในการดำเนินการ ผลกระทบต่อประชาชนระหว่างการก่อสร้าง เพื่อใช้ประกอบการดำเนินโครงการในอนาคต

๓.๖ เร่งจัดทำและเสนอแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวก) โดยพิจารณาบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น แนวโน้มการลดลงของประชากรในประเทศ การพัฒนาในระดับพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเป็นไปอย่างรอบคอบ และก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งทุกรูปแบบอย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐
Email: Phavina@nesdc.go.th